

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG ERKENNINGSDOORLICHTING

VRIJE BASISSCHOOL DE Vlieger TE HEFFEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 143611

Instelling Vrije Basisschool De Vlieger
Steenweg op Heindonk 8 - 2801 HEFFEN

Beleidsverantwoordelijke Geert MARIËN

Telefoonnummer 015-27.26.75

E-mail info@vbheffen.be

Website www.vbheffen.be

Bestuur VZW Komo
Molenbergstraat 4 - 2800 MECHELEN

Scholengemeenschap KOMO
Molenbergstraat 6 - 2800 MECHELEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Centrum voor leerlingenbegeleiding Het Kompas
Vijfhoek 1A - 2800 MECHELEN

Doorlichtingsdagen 17-01-2022; 18-01-2022; 20-01-2022; 24-01-2022

Inspectieteam Guido AERTS
Frans DE BIE

Inhoud

1	Toelichting-----	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?-----	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?-----	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?-----	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?-----	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?-----	4
2	Administratieve situering-----	5
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?-----	6
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?-----	8
4.1	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs-----	8
4.2	Nederlands in het lager onderwijs-----	10
4.3	Wetenschappen en techniek in het lager onderwijs-----	12
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?--	14
6	Respecteert de school de regelgeving?-----	16
7	Samenvatting-----	17
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?-----	17
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?-----	18
7.2.1	De onderwijsleerpraktijk-----	18
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?-----	19

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee vragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil de onderwijsinspectie de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit drie niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Er zijn twee adviezen mogelijk.

1. Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een advies ERKENNING**.
2. Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een advies GEEN ERKENNING**.

Op basis van het advies van de onderwijsinspectie, neemt de Vlaamse Regering uiterlijk op 31 maart van het schooljaar van voorlopige erkenning een van de volgende beslissingen:

- 1° hetzij erkenning vanaf het daaropvolgend schooljaar;
- 2° hetzij geen erkenning vanaf het daaropvolgend schooljaar.

Het bestuur van de school kan binnen een termijn van 30 kalenderdagen na de mededeling van de Vlaamse regering een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij een GEEN ERKENNING. De minister neemt binnen de daaropvolgende 30 dagen een definitieve beslissing over de erkenning.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

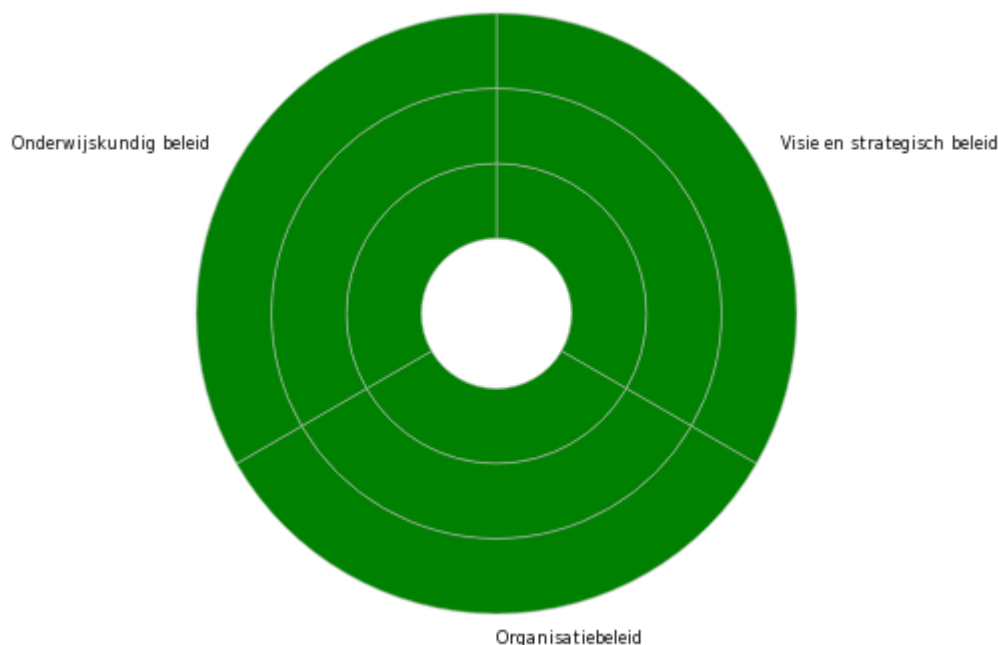
Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Steenweg op Heindonk 8 - 2801 HEFFEN

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. De school stuurde recent haar visie over het doelgericht kleuteronderwijs en het lees- en woordenschatonderwijs bij.

Organisatiebeleid

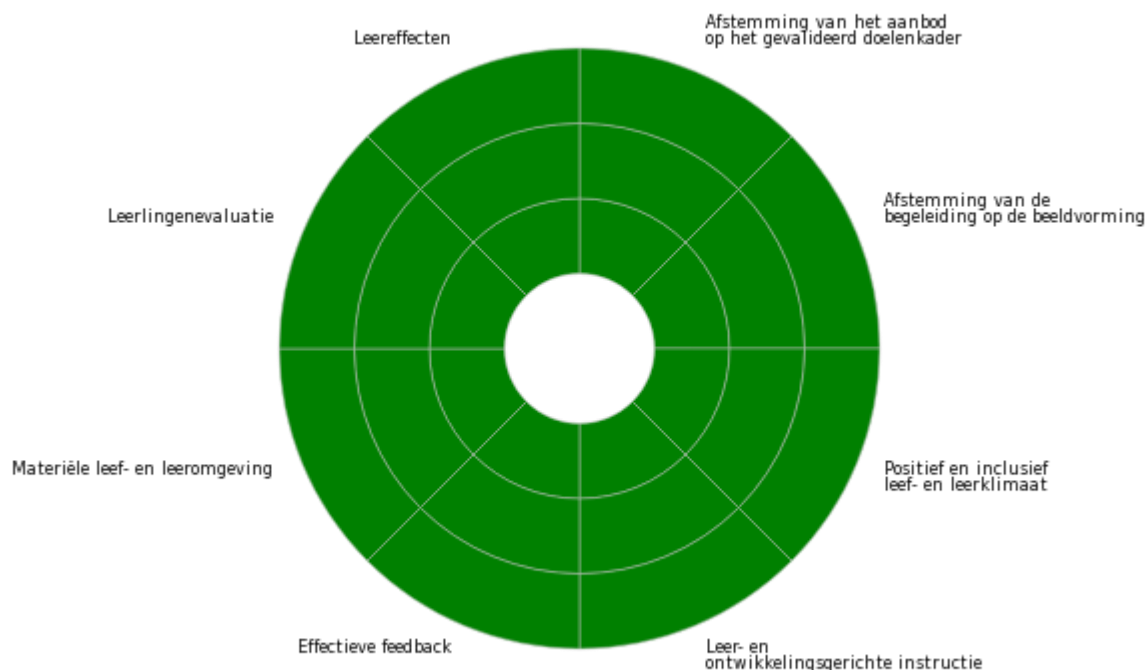
De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Bij de implementatie van vernieuwingen richt ze op basis van een meerjarenplan eerst kleinschalige kern- en/of werkgroepen op, om zich goed te informeren en de nodige kennis in huis te halen. Daarna hanteert ze het olievlekprincipe om de verbeteringen tot op de klasvloer over te brengen. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Een voorbeeld daarvan is de uitbreiding van het leerlingvolgsysteem met toetsen voor begripend lezen. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Ze werkt samen met anderen zoals de onderwijsbegeleiding en de stad Mechelen om de onderwijsleerpraktijk en de schoolwerking te versterken. Ze communiceert geregeld, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig
beleid

De school ontwikkelt de kwaliteit van haar onderwijsleerpraktijk. Ze geeft de onderwijsleerpraktijk en de professionalisering vorm aan de hand van gefaseerde maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Ze ondersteunt de teamleden.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs

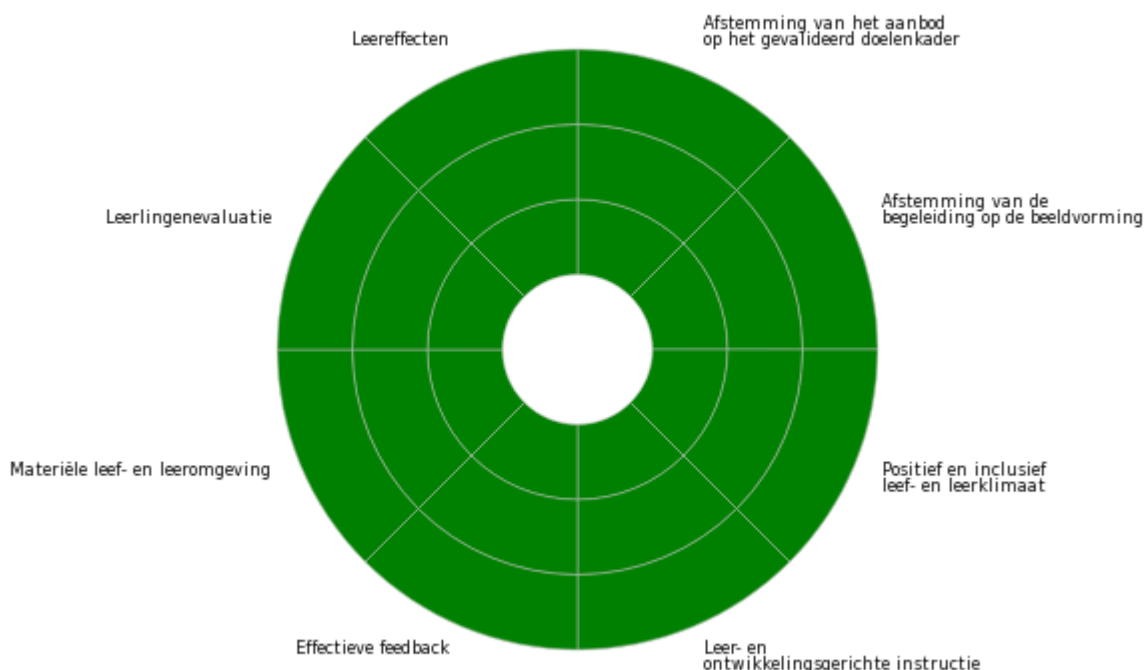

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	De leraren bieden de doelen van het leerplan gevalideerd doelenkader evenwichtig aan. Het aanbod is nagenoeg volledig en gericht op een brede harmonische vorming. De leraren werken thematisch vanuit dominante doelen en bewaken de volledigheid en het evenwicht van het onderwijsaanbod.
--	--

Afstemming van de begeleiding op de beeldvorming	De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen en de sterktes en de behoeften van de kleuters. Met het oog op de uitwerking van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding volgens een continuüm van zorg. De leraren volgen de effecten van de begeleiding op en sturen bij waar nodig. De systematiek van de begeleiding van taalzwakke of -arme kleuters groeit. De leraren betrekken de ouders actief bij het zorgbeleid.
--	---

Positief en inclusief leef- en leerklimaat	De gedreven en gemotiveerde leraren creëren een warm, positief en inclusief leef- en leerklimaat waarin alle kleuters zich thuis voelen. Zij kennen de cognitieve en socio-emotionele behoeften van de kleuters en bevorderen hun welbevinden. Naarmate de nood aan een passende begeleiding stijgt, realiseren de leraren de afgesproken maatregelen op maat van de specifieke onderwijsbehoeften van de kleuters. Ze voeren die maatregelen consequent en planmatig uit. De leraren maximaliseren de tijd om te leren. De motivatie van de kleuters nog verhoogd worden door hen meer te betrekken bij de keuze van de belangstellingscentra.
Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De instructie is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren besteden aandacht aan de samenhang van het aanbod en aan metacognitieve vaardigheden. De leraren bevorderen de zelfsturing en de zelfstandigheid systematisch. Zij bouwen met open vragen een denkstimulerende interactie op met de kleuters. De school kan groeien door de afspraken over de zelfredzaamheidstaal, instructietaal en wiskundige woordenschat te optimaliseren.
Effectieve feedback	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Materiële leef- en leeromgeving	De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De ontwikkelingsmaterialen, de leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Er zijn nog groeikansen door een aantal speelleermaterialen en opdrachtkaarten te graderen. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen. De leraren kunnen verder groeien door ook af en toe cyclische voorstellingen van de tijd te gebruiken en de meetmaterialen in het hoekenaanbod uit te breiden.
Leerlingenevaluatie	De observatie en evaluatie zijn consequent gebaseerd op het gevalideerd doelenkader en zijn representatief voor het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren betrekken de kleuters bij de evaluatie.
Leereffecten	De ontwikkelingsvorderingen tonen aan dat de leraren minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bij de kleuters nastreven.

4.2 Nederlands in het lager onderwijs

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod draagt in voldoende mate bij tot het realiseren van het gevalideerd doelenkader. De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig aan. Het aanbod is nagenoeg volledig en gericht op een brede harmonische vorming.

Afstemming van de begeleiding op de beeldvorming

De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding volgens een continuüm van zorg. De leraren volgen de effecten van de begeleiding op en sturen bij waar nodig.

Positief en inclusief leef- en leerklimaat

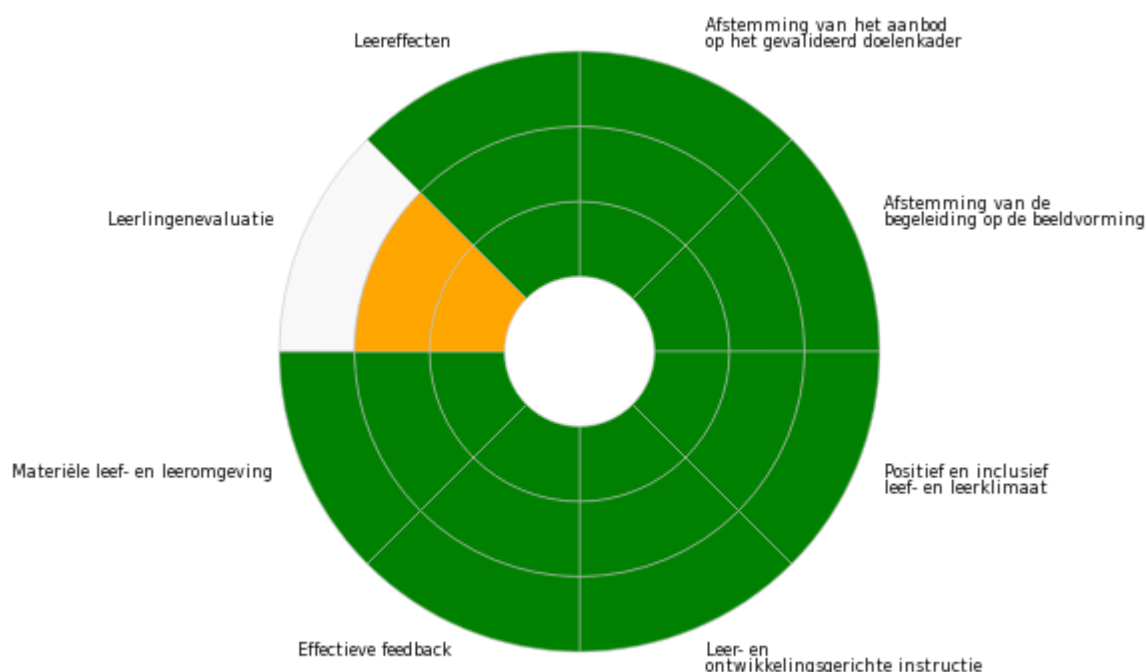
De leraren creëren een positief en inclusief leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich thuis voelen. Naarmate de nood aan een passende begeleiding stijgt, werken de leraren de afgesproken maatregelen uit op maat van de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ze voeren die maatregelen consequent en planmatig uit. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.

Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie

De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De instructie is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. Zij zetten de leerlingen aan tot nadenken over hun leerweg en bevorderen de zelfreflectie. De leraren besteden aandacht aan de verticale samenhang van het aanbod en aan metacognitieve vaardigheden.

Effectieve feedback	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Materiële leef- en leeromgeving	De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle leerlingen. Het aanbod aan ondersteunende wandplaten kan nog aan variatie winnen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Ondanks de beperkte klasoppervlaktes zorgen de leraren voor een vlotte klasorganisatie.
Leerlingenevaluatie	De observatie en evaluatie passen binnen het gevalideerd doelenkader en zijn representatief voor het aanbod. Het team heeft nog een groeimarge om de creatieve taalvaardigheden beter in kaart te brengen en erover te rapporteren. De observatie en evaluatie zijn voldoende geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. Het leerlingvolgsysteem bevat nu ook toetsen voor begrijpend lezen. Vooral bij de procesevaluatie betrekken de leraren de leerlingen.
Leereffecten	De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen minstens de te verwachten leereffecten bereiken.

4.3 Wetenschappen en techniek in het lager onderwijs

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod draagt in voldoende mate bij tot het realiseren van het gevalideerd doelenkader. De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig aan. Het aanbod is nagenoeg volledig en is gericht op een brede, harmonische vorming. De leraren hebben oog voor de horizontale samenhang tussen de verschillende domeinen van dit leergebied.

Afstemming van de begeleiding op de beeldvorming

De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Met het oog op de uitwerking van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding volgens een continuüm van zorg. De leraren volgen de effecten van de begeleiding op en sturen bij waar nodig.

Positief en inclusief leef- en leerklimaat

De leraren creëren een positief en inclusief leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich thuis voelen. Naarmate de nood aan een passende begeleiding stijgt, werken de leraren de afgesproken maatregelen uit op maat van de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ze voeren die maatregelen consequent en planmatig uit. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.

Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie

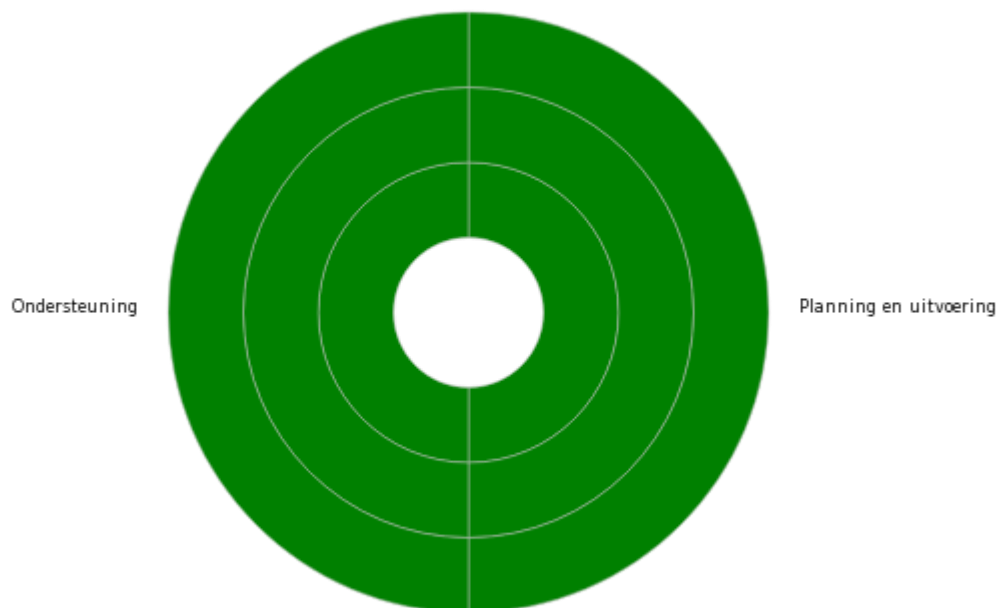
De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De instructie is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren besteden aandacht aan de samenhang van het aanbod en aan metacognitieve vaardigheden.

Effectieve feedback	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Materiële leef- en leeromgeving	De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De voorstelling van essentiële tijds-, ruimte- en oriëntatiekaders is nog een aandachtspunt. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Voor techniek neemt de school organisatorische maatregelen om ervoor te zorgen dat de leerlingen over voldoende werkruimte beschikken.
Leerlingenevaluatie	De observatie en evaluatie passen in beperkte mate binnen het gevalideerd doelenkader en zijn beperkt representatief voor het aanbod. De leraren nemen enkele initiatieven om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces. De productevaluatie is nog te beperkt om te komen tot een transparante, betrouwbare, en brede evaluatie.
Leereffecten	De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen de te verwachten leereffecten bereiken.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- valgevaar en toegankelijkheid
- verwarming, ventilatie en verluchting.

Planning en uitvoering

De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt die acties meestal op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. Enkele kleine opmerkingen uit de rondgangsverslagen dienen nog vertaald te worden naar de planningsdocumenten. De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doeltreffende compenserende maatregelen. De school stelde de nodige risicoanalyses op, zoals die voor de elektrische laagspanning, de speelterreinen, het werken op hoogte en de binnenluchtkwaliteit. De elektrische laagspanningsinstallatie en de verwarmingsinstallaties zijn tijdig gekeurd, onderhouden en in goede staat bevonden. Recent installeerde de school in elke klas een ventilatiesysteem. Wat valgevaar betreft worden alle speel- en sporttoestellen en ladders periodiek en nauwgezet gecontroleerd op gebreken. De school kan groeien door op de speelplaats niet alleen de ijzeren palen in de buurt van het voetbalveldje van een stootkussen te voorzien.

Ondersteuning De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Een aantal werknemers beschikt over een BA4-getuigschrift.

6 Respecteert de school de regelgeving?

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

- Visie en strategisch beleid ●
- Organisatiebeleid ●
- Onderwijskundig beleid ●

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs	Nederlands in het lager onderwijs	Wetenschappen en techniek in het lager onderwijs
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	●	●	●
Afstemming van de begeleiding op de beeldvorming	●	●	●
Positief en inclusief leef- en leerklimaat	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie	●	●	●
Effectieve feedback	●	●	●
Materiële leef- en leeromgeving	●	●	●
Leerlingenevaluatie	●	●	◆
Leereffecten	●	●	●

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering ●
Ondersteuning ●